

27.03.2018

Kansliapäällikkö

**80 §
Oikeusministeriön lausuntopyyntö tuomioistuinviraston sijoittamisesta**

HEL 2018-002882 T 00 01 06

Päätös

Kansliapäällikkö päätti antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Miten tuomioistuinviraston sijoittaminen kaupunkiinne tukisi viraston tehtävien tuloksellista hoitamista? Mitä tuomioistuinviraston toimintaa tukevia muita viranomaisia ja toimintoja kaupungissanne on?

Tuomioistuinvirastotoimikunnan mietinnön mukaan tuomioistuinviraston on edullisinta sijaita lähellä ministeriöitä ja muita valtion keskeisiä toimielimiä. Helsingin ministeriöiden läheisyyteen sijoitettuna tuomioistuinvirasto sijaitisi myös lähellä Uudellamaalla sijaitsevia ylimpiä tuomioistuimia, kaikkia erityistuomioistuimia, Suomen suurinta hovioikeutta ja suurinta hallinto-oikeutta sekä suurinta käräjäoikeutta ja kuutta muuta käräjäoikeutta. Tuomioistuinten nykyisestä henkilöstöstä 60 prosenttia työskentelee Uudellamaalla tai enintään noin 200 kilometrin päässä Helsingistä. Lisäksi asianajajista ja julkisista oikeusavustajista noin 64 prosenttia työskentelee pääkaupunkiseudulla. Kaikki nämä seikat puoltavat viraston sijoittamista Helsingin keskeisen sijainnin ja hyvien kulkuyhteyksien lähetyville. Kokousjärjestelyiden osalta Helsinki tarjoaa myös erittäin hyvän sijainnin ollen Pohjoismaiden suosituin kokouskaupunki ja sijoittuen vuosittain maailman 20 parhaan kokouskaupungin joukkoon.

Mitkä tekijät kaupungissanne lisäisivät arvionne mukaan osaavan henkilöstön ja heidän perheidensä siirtymishalukkuutta?

Helsinki tarjoaa henkilöstölle ja heidän perheenjäsenilleen turvallisen ja puhtaan ympäristön, kattavan ja monipuolisen kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkoston, vahvan infrastruktuurin ja erinomaiset terveyspalvelut. Helsinki tarjoaa myös erittäin tasokkaan ja aikataulujen mukaisesti kulkevan julkisen liikenteen bussi-, raitiovaunu-, metro-, lähijuna- ja lauttaliikenteen muodossa. Helsingin keskustassa kaikki palvelut ja edellä mainitut yhteistyövirastot ovat usein myös kävellen saavutettavissa ja kulkeminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle käy vaivattomasti kehäradan kulkuyhteyksin. Helsingissä on myös asumiselle monipuolisia vaihtoehtoja hyvillä kulkuyhteyksillä. Helsinki tarjoaa kaupungissa asuville ja työskenteleville myös laajan ja tasokkaan vapaa-ajan palvelualikoiman esimerkiksi kulttuuri- ja viihdemahdollisuuksiin liittyen sekä

27.03.2018

Kansliapäällikkö

kattavat harrastus- ja liikuntamahdollisuudet muun muassa 800 aktiivisen urheiluseuransa kautta.

Helsinki tarjoaa Suomen suurimmat työmarkkinat viraston henkilöstön perheenjäsenten houkuttelemiseksi. Vuodesta 2017 alkaen vahvasti kohentunut kansallinen taloustilanne on jo heijastunut Helsingin työllisyystilanteeseen laskien työttömien työnhakijoiden määrää noin 14 prosenttia ajalla 01/2017-01/2018 (01/2018=34 825). Samalla jaksolla avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut noin 38 prosenttia (01/2018=9962). Avoimien työpaikkojen ohella Helsinki tarjoaa lisäksi yhdet Suomen parhaimmista edellytyksistä yritystoiminnan perustamiselle tarjoten muun muassa kattavia yritysneuvontapalveluita NewCo YritysHelsingin kautta. Helsingissä kohtaavat monenlaiset toimijat ja verkostot. Eri alojen osaajat kohtaavat täällä yhteisissä seminaareissa ja tapahtumissa, jotka ovat joko kotimaisia tai kansainvälisiä. Kansainväliset tapahtumat ovat lisääntyneet merkittävästi ja mahdollistavat eri alojen asiantuntijoiden keskinäisen kokemusten vaihdon ja vuoropuhelun.

Miten arvioitte työvoiman saatavuutta viraston palvelukseen kaupungissanne ja sen työssäkäyntialueella? Mitä viraston toiminnan kannalta merkityksellistä asiantuntijoiden (oikeustieteellinen, taloustieteellinen ja yhteiskuntatieteellinen) ja sitä tukevan henkilöstön koulutusta kaupungissanne ja sen työssäkäyntialueella on tarjolla?

Tuomioistuinvirastotoimikunta toteaa mietinnössään, että virastolle voidaan taata parhaat mahdollisuudet pätevään henkilöstöön etenkin, jos virasto sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Tätä tukee esimerkiksi Fimean päätoimipaikan alueellistamista koskeneet ongelmat vuosina 2009-2017, joiden perusteella asiantuntijaorganisaatioiden toiminnan ja avainhenkilöiden siirtäminen pääkaupungista muualle Suomeen on asiantuntijaorganisaatioissa vaikeimmissa tapauksissa toteutettavissa ainoastaan irtisanomisten muodossa. Vastaavasti Fimean kaikkia vapautuneita virkoja ei Kuopiossa ole pystytty nopealla aikajänteellä kuitenkaan täyttämään. Tuomioistuinviraston voidaan Fimean tavoin katsoa olevan täysin riippuvainen avainhenkilöstöstään, jolloin viraston toimintakykyä ei voida osaavan henkilöstön osalta taata, mikäli virasto sijoitetaan pääkaupunkiseudun ulkopuolelle.

Pääkaupunkiseudulla asuu noin 100 000 opiskelijaa ja Helsingissä sijaitsee monta korkeakoulua, jotka tarjoavat osaavan työvoiman koulutuksen lisäksi mahdollisuuksia tutkimus- ja kehittämissyhteistyölle ja esimerkiksi opiskelijaharjoitteluyhteistyölle. Helsingin yliopisto on Suomen vanhin ja suurin tiedekorkeakoulu ja maailmanlaajuisissa yliopistovertailuissa se sijoittuu yleensä ainoana suomalaisena yliopistona sadan parhaan joukkoon. Helsingin yliopistossa on myös Suomen ainoa oikeustieteellinen koulutusyksikkö, joka tarjoaa kaksikielistä (ruotsi ja

27.03.2018

Kansliapäällikkö

suomi) koulutusta. Oikeustieteellisen tiedekunnan täydennyskoulutus-
tarjonta on myös hyvin laajaa ja valmiudet tarjonnan lisäämiseen sekä
valmiudet täydennyskoulutusyhteistyötön tuomioistuinviraston kanssa
ovat erinomaisella tasolla.

Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa on julkistalouden
opetusta, politiikan- ja organisaatioidentutkimuksen opintosuunta sekä
tiedekuntaan nykyään kuuluvan Kriminaalipoliittisen tutkimusyksikön
(KRIMO) kanssa yhteistyössä toteutettava kriminologian opintosuunta.
Svenska social och kommunalhögskolan toimii HY:n yhteydessä ja siel-
tä valmistuu ruotsinkielisiä viestinnän ja hallinnon alan (valtiotieteet, so-
siaalitieteet, sosiaalipolitiikka, julkisoikeus) osaajia. Helsingistä löytyy
myös vahvaa taloustieteen osaamista, ja ala vahvistuu entisestään uu-
den Helsinki Graduate School of Economics:n (GSE) kautta. GSE on
kansainväliselle huipulle tähtäävä taloustieteen tutkimus- ja opetusy-
sikkö, joka perustuu Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston ja Svenska
Handelshögskolanin väliseen joulukuussa 2017 allekirjoitettuun sopi-
mukseen. Tavoitteena on kasvattaa taloustieteen professuurien määrä
15:llä ja kaksinkertaistaa alalta valmistuvien maistereiden ja tohtorei-
den määrä vuoteen 2022 mennessä. Pääkaupunkiseudulla toimivat
yliopistot välittävät myös harjoittelijoita julkisen hallinnon yksiköihin ja
opiskelijoita opinnäytetöiden tekemiseen. Työelämän ja yliopistojen vä-
listä yhteistyötä on mahdollista kehittää ja siten varmistaa työvoiman
saatavuus. Digitalisaation hyödyntämisen edistämiseen julkisessa hal-
linnossa on pääkaupunkiseudulla saatavilla myös vahvaa osaamista.
Suomen ICT-alan yritys- koulutus- ja tutkimustoiminnasta merkittävä
osa sijaitsee Helsingissä.

Miten kaupunginne on saavutettavissa muualta Suomesta maanteitse, raideliikenteen avulla tai
lentämällä?

Helsinki on hyvin saavutettavissa muualta Suomessa sekä maanteitse,
raideliikenteen avulla että lentämällä. Helsinki-Vantaan lentokenttä on
helposti saavutettavissa niin kehäradan kautta, linja-autolla kuin autol-
lakin.

Arvioitko kaupungissanne olevan tuomioistuinviraston toiminnan kannalta tarkoituksenmukai-
set toimitilat?

Helsingin ydinkeskusta tarjoaa viraston sijoittumiselle parhaat mahdolli-
set vaihtoehdot verrattuna mihin tahansa muuhun kaupunginosaan tai
kaupunkiin. Myös ydinkeskustassa on tarjolla useita yksityisten yritys-
ten omistamia toimistorakennuksia, jotka vastaavat viraston tilan tar-
peeseen. Nykyisen tehokkaan tilankäytön ansiosta viraston nettovuok-
rakustannus jäänee kohtuulliseksi, vaikka vuokrataso Helsingin ydin-
keskustassa onkin korkeampi kuin muualla kantakaupungissa tai muis-

27.03.2018

Kansliapäällikkö

sa kaupungeissa. Ydinkeskustan saavutettavuus on erityisesti joukkoliikenteellä ainutlaatuinen, mikä osaltaan edesauttaa asiantuntevan henkilöstön saamista viraston palvelukseen.

Pääkaupunkiseudulla on tällä hetkellä tyhjää toimitilaa noin 1.150.000 m². Helsingin omassa toimitilakannassa toimitilaa on jonkin verran alle 100.000 m². Kun otetaan huomioon, että suunniteltu tuomioistuinvirasto on ainakin aluksi henkilömäärältään verraten pieni, voitaneen todeta, että soveltuvat tilat löytyvät Helsingin toimitilamarkkinoilla varmasti.

Arvioitko tuomioistuinviraston sijoittumisen kaupunkiinne kasvattavan alueenne taloutta (tulotaso, työllisyys ja väestönkehitys)? Mikä on alueenne työllisyystilanne? Onko kaupunkiinne rakennemuutosaluetta?

Tuomioistuinvirastotoimikunnan yksimielisen käsityksen mukaan tuomioistuinviraston sijaintipaikan valinnan tulee perustua siihen, millä paikkakunnalla virastolla tulee olemaan parhaat toimintaedellytykset. Toimikunnan esityksessä viraston alustavaksi henkilöstöksi esitetään 45 henkilötyövuotta, joista esitetyn arvion mukaan 15-20 henkilötyövuotta siirtyy jo Helsinkiin sijoitetusta oikeusministeriön henkilöstöresursseista. Vaikka kaikki Helsinkiin luodut työpaikat ovat luonnollisesti toivottavia alueen kehittymisen kannalta, esitetty tuomioistuinvirasto on kooltaan kuitenkin varsin pieni, jolloin sen vaikutukset Helsingin kokoisena suurkaupungin tulotasoon, työllisyyteen tai väestönkehitykseen eivät olisi merkittäviä. Viraston sijoittuminen Helsinkiin on kuitenkin perusteltavissa lausunnossa jo ilmi tuotujen tuomioistuinalan pääkaupunkiin sijoittuneen ekosysteemin, henkilöstön rekrytointia koskevan alueen houkuttelevuuden, strategiansa mukaisesti ”maailman toimivimman kaupungin” vapaa-ajan elämää koskevien mahdollisuuksien sekä erinomaisten kansallisten ja kansainvälisten liikenneyhteyksien perusteella.

Vuodesta 2017 myönteisesti kehittynyt kansallinen taloustilanne näkyy merkittävästi myös Helsingin työllisyystilanteen kehityksessä. Helsingin työllisyysaste oli vuonna 2017 71,1 prosenttia, mikä oli 0,2 prosenttiyksikköä edellisvuotta vähemmän. Työttömien työnhakijoiden määrä laski kuitenkin tammikuussa 2018 edellisvuoteen verrattuna noin 14 prosenttia (01/2018=34 825 työtöntä työnhakijaa) ja pitkäaikaistyöttömien määrä laski samalla jaksolla noin 31 prosenttia (01/2018=12 382 pitkäaikaistyötöntä). Avoimien työpaikkojen määrä on vastaavalla jaksolla kasvanut noin 38 prosenttia (01/2018=9962 avointa työpaikkaa). Tilastokeskuksen tuoreimman katsauksen mukaan vuoden 2017 kolmannelle neljänneksellä Helsinkiin syntyi myös merkittävä 18,2 prosentin osuus (n. 1240) Suomen uusista noin 6800 uudesta yrityksestä. Helsingin ei katsota olevan rakennemuutosaluetta.

27.03.2018

Kansliapäällikkö

Päätöksen perustelut

Oikeusministeriö on 7.3.2018 pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa tuomioistuinviraston sijoittamisen kannalta keskeisistä seikoista. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään tiistaina 27.3.2018.

Lisätiedot

Pilvi Karhula, tietosuojalakimies, puhelin: 09 310 25237

[pilvi.karhula\(a\)hel.fi](mailto:pilvi.karhula@hel.fi)

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36085

[eetu.pernu\(a\)hel.fi](mailto:eetu.pernu@hel.fi)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 22-24
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 36106

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566